

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Ac Potestate Romanorum Pontificum,
Imperatorum, Regum ac Episcoporum**

Alvarez Guerrero, Alfonso

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 A 2069

Casus in quibus Papa non est solitus dispensare. cap. xviii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63477)

28. Sine libello cognoscit inter clericos non subditos de causa civili, per no. in Spe. de lib. conce. §. x. vers. iij.

29. Et quando audit causam iudicis fugientis, ne rationem reddat, in Spe. vbi supra, vers. v.

30. Et quando agitur de non canonicè obtentis sine conscientia diocesani, vel diutina vocatione, vel de alijs grauaminibus ecclesiarum, & quando ex officio procedit, eod. §. vers. viij.

31. Et quando appellatur à sententia Episcopi, non potest in libello appellationis dici, sicut in alijs, quo per personas iudicauit, vt in Spe. de appella. §. x. vers. sciendum.

Reliqua priuilegia Episcoporum, quæ multa sunt, vide latè per totum hunc tractatum, & in singulis quæstionib.

Et de dispensatione Episcopi vide tractatum Ioannis Randei in decimo volumine tractatum, fol. 264. Et prælati ex præcepto tenentur corrigere familiam, glo. in cap. si peccauerit, ij. quæst. j. Et de correctione fraterna vide glo. in c. nouit, de iudi. & ibi docto, Et taciturnitas mortalis est in prælato, c. j. xliij. distinct. ideo dixit Apost. si quis autem suorum maxime domesticorum curam non habet, fidem negauit, & est infideli deterior. ad Timoth. epist. j. cap. v. & vide Actuum x.

CASVS, IN QVIBVS PAPA NON est solutus dispensare. Cap. XVIII.

S V M M A R I V M.

- 1 Etiam si Pontifex plenissimam habeat potestatem, attamen in multis casibus dispensare non potest.
 - 2 In presenti quot sint sacri ordines.
 - 3 Papa eo ipso, quod dispensat matrimonium contractum in gradu prohibito, vtrum qui contraxerunt, ab excommunicationis rigore sint absoluti.
 - 4 Dispensatio quandoque necessaria est, & sine causa facta dicitur potius dissipatio.
 - 5 Episcopus non liberat ex toto à voto, sed commutat in causam Deo magis acceptam: ideo differt à Papa.
- Non potest Papa sine causa dare potestatem alicui Principi
secu.

seculari, vt possit in ar clericos iudicare: Priuilegia enim clericorum sunt de iure Diuino.

- 7 Excepta causa heresis, Papa indicari non potest, etiam si impu-
rator, totus clerus, & populus simul conueniant.
- 8 In omnibus, praterquam in articulo fidei, Papa dispensare po-
test.
- 9 Distinctio super quibus Papa dispensare possit.
- 10 Dispensare non potest Episcopus, nec etiam Papa, quominus po-
nitentiam agant, & resituant.
- 11 In dubio, vbi conscientia non repugnat, semper Papa obedi-
dum est, remissiuè.

N^{on} t^{amen} quibus casibus Papa non solet dispen-
sare, quamuis habeat potestatem plenissimam,
nec legibus sit astrictus, c. decreto, ij. q. vij. c.
ad honorem, de vsu pallij, & teneat locum be-
ati Petri, & sit vicarius Domini nostri Iesu
Christi, isti sunt, qui sequuntur.

Primo non dispensat contra Apostolum, vt bigamus
fiat diaconus, vel sacerdos, vel Episcopus, vt xxvj. distin-
cutius intelligunt, & c. vna tantum, & c. deinde, xxvj. q. i.
sunt quidam, extra de biga. c. iij. Arguitur tamen contra,
xxiiij. dist. c. lector: vel vt quis simul plures possit habere
uxores, vt extra de big. c. super eo. & c. de bigamis, c. nu-
per. Ioan. no. in predicto, c. sunt quidam, quod bene po-
test dispensare contra Apostolum, non tamen in his, que
pertinent ad articulos fidei: vide glo. iij. c. ij. de bigam. &
qua scripsit ibidem Ioan. Andr. & Pet. de Anchar. consil.
cxxxij. incip. in Christi nomine. i. circa bigam. vbi etiam
an possit dispensare cum eo, qui post adulterium uxoris
cum ea concubuit, querit. Et dic, quod Papa potest dis-
pensare cum omni bigamo, vt promoueat ad omnes or-
dines minores, & maiores, & ad obtinenda beneficia, licet
non debeat, nisi ex magna, & euidenti causa. Et vide Car-
dinalem sancti Sixti in c. lector, xxxiiij. dist. vbi multa de
bigamo. Est sacerdos ille tantum, cui continentia est in-
dita. † & isto modo hodie sunt sacri ordines tres, scilicet
subdiaconatus, diaconatus, presbyteratus, doct. in c. eru-
bo

bescant, xxxij. distin. & in c. j. de Sacramen. iteran. vel non iteran. & per totam distinct. xxxvij. tractatur de sufficiencia, & eruditione ordinandorum : & vide per totam dist. xxxvj. & xxxvij.

2. Nec contra decem præcepta decalogi, vt xiiij. dist. c. sicut. quia & si non sint articuli, sunt tamen articularia fidei, id est, ita annexa articulis fidei, quod sine eis salutem præstare non possunt, secundum Ioan. de Deo, in c. sunt quidam. & vj. dist. §. si. lxxxvj. dist. c. non satis, ad si. vbi de dispensatione Papali tractat idem Ioan. de Deo ultra medium, vide quæ scripsit Ioan. Andr. de hæret. c. cum Christus.

3. Non dispensat contra Euangelium, vt in c. sunt quidam, xxv. q. j. & xxvj. dist. c. deinde, & xiiij. dist. c. sicut. & arg. extr. de celebr. miss. c. cum Martha. contra enim ius naturale dispensatio locum non habet, vt xij. dist. c. j. & extra, de transact. c. fin. Ius autem naturale est, quod in lege, & in Euangelio continetur. i. dist. humanum genus, & ix. distinct. c. fin.

4. Contra quatuor Concilia principalia ea tollendo dispensare non potest Papa, vt supra etiam dictum est, per prædic. c. sunt quidam, xxv. q. j. vide ibidem bonum text. cum glo. vbi dicitur, quod magis videretur errare, quam contra illa dispensare. Sed hoc procul sit ab eis, qui semper Domini ecclesiam contra luporum insidias optime custodierunt.

5. Non dispensat cum homicida voluntario, vt post quantamcunque penitentiam ministret in officio altaris: extra, de tempo. ordi. c. si. extra, de homi. c. j. Quod si Dauid prohibitus est ædificare templum Domino, eo quod vir sanguinis erat, quod figurabat nouum testamentum, vt de conse. dist. j. c. j. vbi de hac autoritate notatur, multo magis sacerdos homicida prohibendus est celebrare, vt ibi in c. fin. ext. de tempo. ord. & c. j. de homi. & in c. minor. l. distinct. j. q. vij. si quis omnem, extra, de exces. prælat. c. ex literis, ext. de accu. c. inquisitionis negotium. etiam si quis interficeret paganum, l. dist. c. clericum, qui, nisi sit homicida iustitiæ, qui ex causa in susceptis ordinibus to-

leratur per Papam, & non dispensat cum illo, ut ad superiores ascendat, ut l. dist. c. aliquantos, & c. precedentis: dispensatur tamen cum tali beneficium, l. dist. c. studeat, in fin. ext. de cle. pug. in duel. Henricus in fin. ext. de renun. c. ad supplicationem, xxviii. dist. c. presbyter, xciiij. dist. c. diaconi. Ad idem tenetur mandans fieri homicidium, prout legitur de David, qui solum mandavit occidere virum Bersabee: quare non miror, si concilium vniuersalis ecclesie suspendit Papam ab executione ordinum, quoniam, ut dicitur in c. j. & fin. de homi. in vj. mandans fieri homicidium, incurrit irregularitatem, sicut homicida, aut mutilator membri.

6. In gradibus consanguinitatis lege diuina prohibitis non dispensat Papa, ut ext. de resti. spol. c. literas, xxx. c. iij. c. Pyttacium. In alijs sic dispensat, ut ext. de consan. & affi. c. quia circa, de concess. prabend. c. proposuit, & c. transact. c. fin. docto. in c. significasti, de electio. & in c. cum inter, de renun. Ancha. in consil. cccxiiij. † An autem eo ipso quod Papa dispensat matrimonium contractum in gradu prohibito, sint absoluti, qui contraxerunt, ab excommunicationis rigore, Clem. j. de consan. & affi. ab ipso eo, quod in rescripto de communicatione fiat mentio; ut de Roma. consil. cccvj. concludentem, quod sint absoluti.

7. In his, quæ de natura sua sint mala, puta ut quis sine peccato possit adulterari, non dispensat, ext. de iureiu. c. si Christus. §. quædam. In sequentibus autem casibus non dispensat, nec dispensare debet, nec potest dispensare contra textum in c. non liceat Papæ, xij. q. ij.

8. Nec cum simoniaci directe in ordine, & in ordinatione, & simoniaci per pecuniam, j. q. j. c. statuimus. & c. si quis a simoniaco, & c. inquisitionibus, ext. de accusa. quest. vij. c. requisitis. Et de simoniaci vide infra in tit. de simonia.

12. Cum rebaptizato scienter non dispensat Papa, quest. vij. cap. qui in qualibet, de consecrat. distinct. 1. c. quibus, & cap. confirmandum, l. distinct. vbi videbatur glo. & docto.

19. Non dispensat cum ordinato ab hæretico, j. quest.

vij. c. conuenientibus, ad fin. vbi est bonus tex. & loquitur etiam contra simoniacos.

11. Cum reordinato non dispensat Papa, vt j. q. vij. c. fa. luberrimum, in fi. & j. q. j. c. quod quidam.

12. Vbi status ecclesiæ decoloratur, contra hoc non potest dispensare Papa, j. q. vij. c. & si illa, xxv. q. j. quæ ad perpetuam. nec obf. contrarium, quod potest allegari, ext. de consang. & affi. c. non debet, quia ibi non decoloratur status ecclesiæ, immo datur color, propter rationem ibidem expressam: quare non obstat.

13. Non dispensat Papa, vbi sancti Patres aliquid benè definierunt, vt xiiij. dist. c. sicut. & xxv. q. j. c. sunt quidam, & xxv. q. ij. c. de priuilegijs, & c. cum pie, & c. quod verò.

Vtrum autem Papa possit dispensare cum subdiacono, vt matrimonium contrahat, no. xxxj. dist. c. de illo, & ext. de cle. coniug. cum olim. & vide in c. de voto.

Item Papa potest contra simplex statutum, & concilium sui prædecessoris dispensare, vt legitur, & nota. extra, de capel. mona. c. penult. & de renunci. cap. post translationem, in fi.

Vtrum autem possit Papa contra ius naturale dispensare, not. xij. dist. c. in summa. & xv. q. vj. c. auctoritatem, extra, de deci. c. à nobis: ext. de iureiur. c. quanto.

Dixi superius allegando glo. in c. proposuit, de concess. præb. quod erant aliqui casus, in quibus solum dispensat Papa: & docto. & Panor. in d. c. proposuit, legendo d. glo. dicunt: Nota benè hanc glo. quia est notabilis, & multum allegabilis in materia sua, attingens multos casus dubios, in quibus Papa non dispensat. Et vide quasi eosdem in Spe. in titu. de lega. super Rubr. de dispensa. in §. nunc breuiter, in vlti. colum. Et in quantum glos. in princ. dicit, quod dispenset contra Apostolum, videtur glo. velle, quod cum bigamo potest Papa dispensare, vt promoueatur ad ordines. Spe. tamen in loco præallegato videtur sentire contrarium. Sed tu plene vide per docto. in c. ij. de biga. vbi communiter tenent primum. Et intelligo, quod dispensat ex causa; nam cum Apostolus fuerit motus in-
stinctu spiritus sancti, non debet sine causa eius præceptū
rela-

relaxari, ar. opti. in c. contra, & c. sunt quidam, xxv. quæst. j. ita dicerem in casu sequenti in glo. Et in hoc potest dici capiendo alium casum exceptum à glo. quod aut Apostolus aliquid dixit circa fidem, & tunc Papa non dispensat in illo: ad hoc vide tex. xj. q. iij. in c. si is, qui præest; vbi referuntur verba Apostoli dicentis, quod si etiam angelus de celo euangelizauerit, præterquam quod vobis euangelizauimus, anathema sit: vnde à fortiori nec Papa est credendum. & hoc voluit hic glo. & xv. dist. in c. sicut. In alijs verò non concernentibus fidem potest Papa dispensare ex causa; quia ille, qui dispensat, non tollit legem, sed ex causa in certa persona, vel ad tempus remittit. † Et dispensatio quandoque necessaria est, l. distinct. in c. domino sancto. & cap. cum institueretur. nam quandoque & ipse Deus dispensauit cum Patriarchis, qui habuerunt simul plures uxores. & not. in cap. gaudemus, de diuor. Sed sine causa non puto, quod dispensare possit, quia non est dispensatio, sed dissipatio, vt dixit beatus Thom. & Ioan. An. in c. de multa, de præben. Nec esset bene, si Papa dispensare vellet contra dicta sanctorum, & maxime Apostoli, vt in d. c. contra, & c. sunt quidam. Excipit deinde glo. casum notabilem in solutione decimarum. Sed de hoc qualiter Papa dispenset in decimis non dandis, dic vt plenè not. Hostien. in cap. nobis, de deci. Item in quantum dicit glo. quod in voto dispenset, intellige, quando hoc facit ex causa; nam sine causa non potest tollere obligationem Deo per votum acquisitā. vide glo. not. in c. nō est, de voto. Episcopus autem dispensat circa votum, & in c. j. & quod ibi no. de voto. † Sed credo, quod hæc sit differentia inter Papam, & Episcopum: quia Episcopus non liberat ex toto à voto, sed commutat in causam Deo magis acceptam, vt in d. c. j. Sed Papa potest ex causa ex toto liberare, quemadmodum posset ipse Deus. Verisimile enim est, quod Deus ex causa dederit potestatem suam inter homines vicario suo; alias non fuisset bonus paterfamilias, si dimisisset regem suum sine pastore, qui ex causa posset omnibus consulere: vt in simili dicit Inno. in c. quod super his, de voto. Vnde, vt dicit notanter Hostien. in c. quanto, de translatio

latio. praela. cum idem sit Dei, & vicarij sui consistorium, potest Papa ferre omnia facere, quae Deus potest clauē non errante. Idem dicit Inno. de iureiuran. in c. quanto: nam Christus generaliter dixit Petro, quodcunque ligaueris, & ceter. & quia dixit, quodcunque, nihil excepit, in c. solita, de maior. & obediēt. xxxj. quæstio. j. quod si dormierit.

Idem dic circa iuramentum: nam sine causa Papa illud non relaxat, vt not. dixit Inno. in cap. cum inter, de renun. & glos. in c. quanto, de iureiuran. Et sic limita dictum huius glo. Ex quo inferitur, quod cum Papa sine causa non possit alium absoluerē a iuramento; fortius nec se ipsum. argum. op. in c. fin. de institut. & de hoc vide infra in c. de voto.

Demum glo. excipit, vt non possit Papa dispensare contra vniuersale statutum ecclesiae, & notabis bene hunc casum, quia comprehendit in se multos casus. Idem tenet glo. in c. literas, de restit. spol. in vers. dispensare. Sed contra hoc facit c. non debet, de consang. & affin. vbi Papa ex toto immutauit vniuersale statutum ecclesiae, relaxando prohibitionem coniugij in quinto, sexto, septimo gradibus consanguinitatis, & affinitatis. vnde glo. videtur dubitasse in c. quæ ad perpetuam, xxv. quæst. j. Sed pro nunc potest solu, quod aut decoloratur status ecclesiae ex tali dispensatione, seu mutatione; & tunc Papa non potest. & sic intellige hanc glo. & considera, & vide bonum text. in c. & si illa, j. quæst. vij. quod tenuit Spe. in loco præalleg. Archidia. xxv. quæst. j. c. sunt quidam. Ex quo inferitur, ¶ 6 Papam non posse sine causa dare potestatem alicui principis seculari, vt possit iudicare inter clericos, maxime cum priuilegia clericorum sunt de iure diuino, vt no. xcvi. distinct. si Imperator, & per doct. in c. ij. de maio. & obed. Aut non decoloratur status ecclesiae, vt puta, quod subest causa mutandi, vel dispensandi; & tunc credo, quod possit, maxime circa vnum casum, vel duos. sic intelligo d. c. non debet. & concor. glo. in d. c. quæ ad perpetuam, & c. sunt quidam. Sed quidam sunt, qui de hoc dubitauerunt. Dicit insuper hic glo. & non dispensat, vt monachus habeat

L

pro

proprium, de hoc plenius, & melius incap. cum ad monasterium, de sta. reg. ubi per doct. & per Ioan. An. in regula, semel Deo dedicatum, de reg. iur. lib. vj. Et in fi. gl. intellige, quod Papa non dispensat in secundo gradu inter ascendentes, & descendentes: in collateralibus dispensat in linea aequali, non autem in linea non aequali, ut patruus possit ducere neptem in uxorem: sunt enim isti in secundo gradu in linea inaequali. Sed cum filijs duorum fratrum poterit dispensare, quia sunt in secundo gradu in linea aequali, ita no. in d. c. literas, ubi vide rationem, & in c. gaudemus.

Extra glo. dicit hic Host. quod Papa intantum habet ipsius potestatem, ut pro facto, vel dicto non possit ab alio accusari, vel condemnari, nisi de haeresi. xl. dist. c. si Papa potest tamen, si iacet in peccato, admoneri iuxta regulam Evangelicam, si peccauerit, &c. tam publice, quam occulte, iuxta qualitatem peccati, quia non est exemptus a regula Evangelica. Dicit tamen, quod alteri parti illius regulae non subijcitur, dum dicit, quod si non audierit, de ecclesia, ¶ quia excepta causa haeresis non potest iudicari, etiam si Imperator, & totus clerus, & populus simul conveniant, ix. quæst. ij. nemo, &c. aliorum. unde quod ad Papam exponit ipse illa verba, de ecclesia. i. Deo, ut ipse converterat, vel de ecclesia triumphanti, i. caelesti, ut opto pro eo. Ex his dictis Host. no. pulchra dicta, primo dicit, quod in facto haeresis potest accusari, & ab alio condemnari, nam alibi fit disceptatio, verum Papa ab alio in causa haeresis possit condemnari, quia quidam voluerunt, quod debeat seipsum deponere, sicut fecit in c. nunc. xxj. dist. plus placet hac opin. ut possit ab alio condemnari, & deponi in facto huiusmodi. Et hanc opin. expresse tenuit Arch. in fidei favorem, de haere. lib. vj. & facit ij. q. vij. in §. item cum Balaam, vers. item Symmachus. & dicit Arch. in c. dei, quod concilium erit iudex. pro quo vide glo. in c. nastasius, ix. dist. & vide aliam glo. singu. in c. si duo. lxxv. dist. quæ dicit, quod si est dubium apud quem sit Papa, duobus, vel pluribus contentibus super eo, concilium erit iudex. Et dicit Host. quod Papa existens in peccato potest admoneri secundum regulam Evangelicam, de qua in

nouit, de iud. licet glo. dubitauerit. ij. q. j. si peccauerit. quod
 dicit, quod ex quo non potest ab alio iudicari, frustratoria
 est illa denunciatio. In potestate verò dispensandi dicit
 Vincen. quod in omnibus potest dispensare, præterquam
 in articulis fidei, & est dictum valde notabile, & intellige
 de dispensatione propriè sumpta, scilicet quæ facit ex cau-
 sa rationabili. & vide Inno. in c. cum ad monasterium, de
 statu regu. vbi dicit, quod sine causa non dispensat in his,
 quæ sunt iuris positiui puri. & vide quod dixit Abbas, &
 omnes scribentes in c. de multa, supra de præben. dicit ta-
 men Hostien. dictum videri verum, nisi interueniat pecca-
 tum mortale: quia in illo non dispensat intelligendo, quod
 sit peccatum mortale ex lege diuina, & non ex lege positi-
 ua, quia illi non subijcitur. & credo, quod idem sentit
 Vincen. & vide glo. in d. c. literas, quæ idem voluit vbi di-
 cit latius, quod in his, quæ natura sunt mala, Papa dispen-
 sare non potest. de iureiur. & si Christus. tu vide bonū tex.
 xl. distin. c. j. & vide Henricum in d. c. proposuit, legendo
 glo. dicentem, si quæris in, & super quibus Papa possit
 dispensare, distingue; aut quæris de lege diuina, seu euan-
 gelica; aut quæris de lege ciuili; aut quæris de lege natu-
 rali; aut de lege canonica. In primo casu hoc solum tene,
 quod in omnibus potest, dummodo sua dispensatio non
 sit contra fidem, secundum Vin. nec nutriat peccatū mor-
 tale, nec inducat subuersionem fidei, nec periculum ani-
 marum. Nam in talibus nullam habet contra Deum pote-
 statem. sic intellige xxv. q. j. sunt quidam. xvj. distin. sicut
 sancti, secundum Henri. & concor. quod Host. no. de spon-
 sal. is, qui fidem, in magna glos. vers. pone igitur, dicens,
 quod si vir in casu illius c. nullo modo consentit cum pri-
 ma muliere, sed cum secunda tantum, Papa licet sit supra
 ius, nunquam tamen potest consensum hominis voluere
 ad voluntatem suam, & dare sibi intelligere, quod consen-
 tiat in eam, in quam non consentit, & quod non consentiat
 in eo, in quo consentit. Et sic non potest vera matrimonia
 lege diuina formata sua constitutione canonica irritare,
 & cogere hominem conscientiam propriam relinquere,
 & suo morui adherere, vt patet in his, quæ leg. & not.

de præsump. c. fi. & de conuer. coniug. cap. ex par. ij. quod
 reprehendit talia euidenter, & not. de spon. c. si inter, ad fi.
 & sponfa. duorum, c. j. & fin. vbi idem not. ipse hos, & de
 consang. & affin. c. quod super his, super verbo, prohibi-
 tos: ad hoc etiam facit quod nota. in c. sunt quidam, xxv.
 quæst. j. super verbo, euangelistæ, vbi dicit Laur. quod con-
 tra dicta Euangelij potest dispensare in his, quæ sunt con-
 filij, & quæ parabolicè dicta sunt, & non consistunt in præ-
 ceptis, vel prohibitionibus. & adde, quod not. ibi in glo.
 pen. & fin. In secundo casu dic, quod non potest dispen-
 sare, quia iura naturalia immutabilia sunt, institut. de iur.
 natu. §. sed naturalia, v. distinct. in prin. xxv. q. j. sunt quæ-
 dam, quod dic, vt not. Ioan. & Archid. xij. distinct. in sum-
 ma, xv. quæst. vj. auctoritatem. per Be. & Host. de iureiur.
 c. quanto, de decim. & c. a nobis, per Inno. de statu mona-
 ch. cum ad monasterium. & Hostien. post eum. & pro hoc bi-
 cit, quod no. Inno. de immu. eccle. quia pleriq; & Archid.
 j. dist. ius ciuile, in fi. glo. suæ. & xij. distinct. c. j. & ix. q. iij. per
 principalem. In tertio casu scilicet contra legem ciuilem
 non potest dispensare, cum per hoc falcem suam mitteret
 in messem alienam contra id, quod le. & no. de maio. & o-
 bedien. in c. venerabilem, in prin. de iudi. nouit, quod ta-
 men intellige, vt de consli. c. j. de no. ope. nun. c. i. In qua-
 to casu dic, quod contra legem canonicam potest dispen-
 sare indistinctè. Sed hoc fallit in casu, vbi vellet dispen-
 sare contra canones, vel immutare canones, vel articulos
 dei, vel legem diuinam, vel vbi per suam dispensationem
 subuerteretur status vniuersalis ecclesiæ: & ista proban-
 tur in c. allegato, sicut sancti. & xxxiii. quæst. i. memor sum
 & dixi sup. Et de hoc vide plenè in Spe. tit. de lega. §. nunc
 breuiter. & in his concordat, quod not. Hosti. in summa
 de pœnitentiis. §. vult. & Spe. tit. de legato. §. nunc de Ep-
 scoporum dispensatione. §. Dominus meus dixit, & c. &
 Archid. xiiii. q. v. non sane, super verbo, reddenda, in fi. di-
 centes, quod in quibus est mortale peccatum secundum
 legem diuinam, vt in furto, & rapina, vt xiiii. q. v. pœni-
 10 les, & dispensare non potest Episcopus, nec etiam Papa (vt
 aliqui dicunt) quominus pœnitentiam agant, & restituat

fiat, vt de vsur. cum tu. xiiii. q. v. c. si quid, & c. multi. & q. vi. c. i. nec in casu, c. non liceat, xii. quæst. ii. videbis infra in tit. de voto. In his verò in quibus mortale peccatum est secundum ius positium, & est Episcopis, siue inferioribus Papæ interdicta dispensatio, nullus dispensare, vel potentiam præstare potest, nisi solus Papa, vel is, cui specialiter commiserit. Si verò non est interdicta, tunc potest, vide etiam quod not. Cardin. in extrauaganti, Bonifacii, viii. rem non nouam, super verbo, priuilegiis, circa medium, vbi dicit, quòd Papa est supra ius, & quòd ipse solus potest æquitatem non scriptam ex sui interpretatione præferre iuri scripto. C. de leg. & consti. l. i. & ipse potest multa facere, quòd non potest inferior, vt hic. nam nullus alter ab eo dat ius in beneficio vacaturo. infra eod. titu. c. ij. libro vi. Et si supra ius dispenseret, hoc debet facere, cum ratio postulat, supra de præben. de multa, in fin. l. distinct. vt constitueretur, in fin. vtpote propter urgentem necessitatem, vel euidentem vtilitatem ecclesiæ, i. quæst. vii. dispensationes. & duobus cap. sequentibus. & in hoc vlt. concordat beatus Tho. in parte ii. q. lxxxviii. art. x. & xi. art. vlt. de his omnibus vide supra in c. xvi. & considera bene omnia contenta in isto §. quia magni ponderis sunt.

Et Ioan. And. dicit in c. de multa, de præben. quòd ille, cum quo Papa dispensat sine causa, non est securus quoad Deum. Dicit etiam Hostien. in d. c. proposuit, quòd semper in dubio obediendū est Papæ, vbi conscientia non repugnat, xxiii. q. i. quid culpatur. sed si certum sit, quòd illud, quòd præcepit, sit peccatum mortale, tunc recognosce Imperatorem cœlestem, xi. q. iii. Iulianus. & c. qui resistit. & vide Inno. in c. tua, de decimis.

CASVS, ET CENSVRÆ RESER-

uata domino Papæ in processu annuali in cœna

Domini. Cap. XIX.

SUMMARIUM.

Que persone à summo Pontifice excommunicari possunt, & quæ de causa.

L 3

Ex